

Krachtige Ajax

Al vroeg, vanaf toneelvoorstellingen op de lagere en middelbare school, wist Hans Kesting dat hij toneelspeler wilde worden, maar hij kon moeilijk vermoeden dat zijn pad zo grillig en onherbergzaam zou worden. Tijdens de selectiecurcus op de Amsterdamse Toneelschool kreeg hij in 1980 'de kritische vraag' voorgelegd: 'Heeft het zin om door te gaan?'

Kesting begreep voldoende, en vertrok. Tussen overmoed en onbevangingheid ('Het zal mij wel niet gebeuren dat ik toegelaten word.') belandde hij na zijn dienstplicht op de Toneelschool van Maastricht. Na 'de hel' van het eerste jaar, ontspande hij. „De strenge lessen van 'Maastricht' waren goed voor mij: ik had leiding en straffe hand nodig.”

Na de Maastrichtse Toneelschool debuteerde hij bij Annemarie Prins' gezelschap De Salon, dat 'een nieuwe speelstijl' zou introduceren waarin alle betrokkenen al na twee maanden het spoor bijster raakten.

Toen nog zonder benul, maar nu zou Kesting weten: als je mensen bij elkaar zet die elkaar niet kennen, is het handiger om die eerst maar eens te leren kennen voordat je hoe dan ook over 'een nieuwe speelstijl' gaat nadenken.

„Als je iets contre coeur doet, moet je daar niet in de kroeg over klagen, maar daar waar de problemen zich aandienen een oplossing voor zoeken”, leerde hij van zijn geestverwant en latere collega Gijs de Lange. Desalniettemin bracht De Salon nog een 'Macbeth' uit met Titus Muizelaar als Macbeth, Hans Kesting als diens aartsrivaal Macduff en Ischa Meijer als poortwachter - 'een regelrechte ramp met Meijer als enig lichtpuntje'.

Een half jaar oberde hij in een pizzeria 'omdat een acteur ook in een pizzeria moet hebben gewerkt', zoals het cliché luidt. „Als je in Amerika zegt dat je acteur bent, krijg je meteen gevraagd in welk restaurant je werkt.”

Hij knoopte het advies van theaterpedagoge Dora van der Groen in zijn oren ('Ge hebt zo'n groot, gespierd lijf en zo'n krachtige stemgebruik die dan ook!') en belandde bij Toneelgroep Amsterdam. Daar is hij inmiddels steviger verankerd dan hij ooit zou denken.

Van klucht tot tragedie; nergens draait hij zijn hand voor om. Als feekstemmer Petruccio in Shakespeare's 'Het temmen van de feeks' wist hij zijn beminde feeks Halina Reijn letterlijk om de vinger te winden. Reijn had zich in een omgevalen ijskast verschanst, en gaf als antwoord op Kestings huwelijksaanzoek haar geheven middelvinger. Temmer Kesting strengelde zijn vinger er omheen en veranderde het fuckyou-gebaar in een inzegeeringsmanoeuvre: de opgestoken vingers nu paraat om trouwringen te ontvangen.

Onder regie van Theu Boermans speelt hij vanaf vandaag de titelrol uit Sophokles' 'Ajax'. Terug van Troje denkt bevelhebber Ajax recht te hebben op de begeerde wapenuitrusting van de afgeslachte Achilles. Maar ook de vindingrijke Odysseus denkt dat, en die krijgt zijn zin.

Vernederd zint Ajax op wraak. Om te voorkomen dat hij Griekse leiders gaat vermoorden, berooft zijn beschermengel, de godin Athena, hem van zijn zinnen. Doldriest richt Ajax een nachtelijk bloedbad aan onder een kudde buitgemaakte schapen, denkend dat dat zijn vijanden zijn.

Als hij 's ochtends ziet wat hij gedaan heeft, stort zijn wereld in. Eerst is hij onrechtvaardig behandeld, nu heeft een godin ingegrepen en hem belachelijk gemaakt. Om zijn zelfrespect te behouden pleegt Ajax zelfmoord.

Regisseur Boermans wil van Kestings Ajax een man maken die niet kan toezien hoe de eer die hem toekomt wordt afgenomen door opportunisten.

Als omschrijving van zijn personage kreeg Kesting te verstaan: „Ajax valt buiten de goddelijke orde en de democratische rede. Daarom is hij fascinerend. Hij terroriseert, maar definieert ook. Omdat hij tegenover de wetten het 'andere' voorstelt, de moraal, kan Sophokles in zijn tragedie het verschil tonen tussen een goede democratie en haar misbruik en corruptie.”

Zondag 18/12 is in de Amsterdamse stadsschouwburg een thema-avond 'democratie en moraal', waarop sprekers de casus Odysseus en de casus Ajax verdedigen.